

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérvük is
 Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Glosius Dániel emlékezete.

Lapunkban több ízben volt említés téve a Glosius-házaspár amaz alapítványáról, melynek nyomán a budapesti ág. ev. templomban rendszeresen szentbeszéd tartandók az állatvédelem érdekében.

A Glosius-család a régi Pesten nagy tekintélynek örvendett és tagjait nemes gondolkodás és valódi jótékonyág szelleme jellemezte.

Glosius Dániel és felesége nagy vagyonukat, melyet jelenleg két pesti ház képvisel, egyházi célokra, lelkesek segélyezésére, tanszékek alapítására és egyetemi tanulók ösztöndijaira szánták. Végrendeleteikben nemcsak jótékonyág, de igazi hazaszeretet is jutott kifejezésre. A végrendeletnek a tanulók ösztöndijaira vonatkozó részében a következő szép tétel foglaltatik: „aki oly szerencsés volt, hogy Magyarországon született és hazájának nyelvét, a magyar nyelvet nem bírja, tőlem nem érdemel támogatást.”

A végrendelet kikötötte, hogy az ösztöndijra pályázók Pest-vármegye valamelyik alispánjának bizonyítványával igazolják, hogy a magyar nyelvet bírják.

Mily szép és ritka rendelkezés ez egy német anyanyelvű magyarnak német nyelven írott végrendeletében.

Bennünket, állatbarátokat különösen érdekel az 1830-ban kelt végrendeletnek az a része, mely a szent beszédekre vonatkozik.

„A pesti evangélikus egyházközségnek” — így szól a végrendelet — „hagynom vagyonomnak egy negyvenedrészét azzal, hogy a kamatok egy káplánnak adandó fizetésjavításra fordíttassanak, azzal a kikötéssel, hogy a templomban évenként két szentbeszéd tartassék a következő témákkal: a gazdák kötelességeiről a cselédek irányában és ez utóbbiak kötelességeiről gazdáikkal szemben; továbbá az embereknek az állatok iránt való kötelességei, mert szükségesnek és minden egyházi szónok kötelességének tartom, hogy az emberek arra oktassák, hogy állatok ugyan a mi hasznunkra és élvezetünkre teremtettek, de semmiesetre sem azért, hogy kegyetlenül bánjunk velük és kinozzuk őket. A szülők gyakran nem törődnek gyermekeik érzelmeinek fejlődésével, úgyhogy nevetve nézik, ha a gyermekeik állatokat kinoznak és azok szenvedéseiben gyönyörködnek és nem gondolják meg, hogy ily módon gyermekeikből keményszívű emberek válnak, akik ez-

után a legszentebb kötelességek irányában sem bírnak érzékkel. Mert kétségtelen igazság az, hogy az állatokon elkövetett kegyetlenségek nyomán, a más emberek szenvedései iránt való részvét eltompul és fokozatosan teljesen kihál. Mi lenne az emberi társadalomból, ha kihálna belőle a részvét és az embertársaink sorsa iránt való benső együttérzés. Az a tanítás, hogy valamennyien mint testvérek egymást szeressük, az a szent törvény, mely fentarolja az államnak és az emberiségnek.”

Ezekből a valóban szép szavakból kiittünk, hogy a nálunk élt és működött Glosiusban magas színvonalon nyilvánult az állatok iránt való jóindulat és szeretet, nemes és humánus érzéke, a mult század elején, tehát oly időben, melyben az állatvédelem eszméi ugyszólván világszerte még szunnyadoztak.

Ez a tény Glosiuséknak kegyeletes emléket biztosít minden humánusan gondolkodó ember szívében.

—yi—

A dévai kis gárda.

A „Budapesti Hírlap”-ban *Varjú János* „Középiskoláink élete” címen, minden évben négy közleményben feldolgozza a megjelent értesítők nyomán azokat az adatokat, melyek alapján tiszta kép alkotható a jövő társadalom leendő képviselőinek testi és szellemi továbbfejlődéséről. Itt bukkantam arra (augusztus 11. számban), hogy a dévai állami főreáliskola idei értesítője bevezető értekezést közöl „Madárvédelem a középiskolában” címmel dr. *Gaál István* a kolozsvári tudomány egyetem magántanára, intézeti természetrajz-tanárnak tollából, ebben a „Dévai Ifjusági Madárvédő Szövetség” keletkezésével, szervezetével, végzett működésével ismert meg bennünket. Érdemes figyelemmel kísérni az ügybuzgó tanárnak hazánkban, talán a külföldön is páratlanul álló kezdeményezést.

A M. Kir. Ornithologiai Központ k. b. 7—8 évvel ezelőtt fölkérte a madárvonulás adatainak beküldésére (már rendes megfigyelő), mire a legnagyobb készséggel vállalkozott. Ügyesebb tanítványait megbizta a madárélet, így a vonulási, fészkelési mozzanatok szemmel-tartásával. A tanítványok sűrűn jelentették, hogy itt is ott is láttak ilyen meg ilyen madárfészket, melyből a költést kiszedte valaki. Ekkor aztán a tettes kinyomo-

zása volt a legfontosabb teendő. „Az első évben megesezt, hogy a bűnös iskolánk növendéke volt. Bizony elszomorított a dolog, de tapasztaltam, hogy egyszerű tanítás: az illető madár életének ősmertetése elegendő volt a visszaesés megakadályozására.” Mikor már a természetrajzi órák szűk medrébe sem volt képes többé időpazarlás miatt beszorítani madárbiológiai előadásait, azért a tél folyamán külön tartotta, anélkül, hogy valakire nézve kötelezővé tette volna azok hallgatását. Az előadások száma, anyaga mindinkább megnagyobbodott, ezzel kapcsolatosan nőtt az érdeklődő diáksereg száma. Így bontotta ki zászlaját a „Dévai Ifjúsági Madárvédő Szövetség”, mindennemű merev formalizmus mellőzéseivel. A vezető-tanár Dévát és környékét a közeli Piskivel együtt 11 dandárra osztotta. A madárvédelmet főkapitányok (VI., VII. és VIII. o. tanulók), kapitányok (VI. oszt.) s a nyomozó munka egy részét apródok (II. oszt.) végezték. A III. és IV. oszt. tanulók főapródi, az V. oszt. növendékek néhányan segédtiszti rangban egy dandárba lettek beosztva. A szervezet pedagógiai szempontból kitűnő, beleoltván a tanulókba a rendszertudást és a nemes vetélkedést. A főkapitányok számára a városi rendőrkapitányságon kieszközölte, hogy felmerült esetekben, ha a szükség kívánja, egy rendőrt kapnak segítségül. A kapitányok a vezető-tanár aláírásával ellátott, az illető nevével föltüntetve igazolványt kaptak.

Nézzük csak mit csinált a dévai kis gárda. Két iskolai év alatt megsemmisített 32 tőkcsapdát, 167 lépes vesszőt, 4 lőszőr hurkot, 5 egyéb madárfogó készüléket. Elkobzott 14 parittyát, 2 lőfegyvert, a csalogatónak használt éneklők közül 1 pirokot, 4 tengelicet, 1 zöldikét, 2 csizét, e madarakat részint a vezető-tanár, részint a Szövetség tagjai telették ki. Egy notórius madárfogó és madárkereskedő a rendőrség elé lett állítva, eszközei pedig mind megsemmisítettek.

Az elmúlt év folyamán a következő előadásokat tartotta a Szövetség: A vezető-tanár: Madárvédelem Olaszországban; Mikor és miért káros a veréb? A gólyáról; A vonat, mint madárpusztító; A költöző madarak átteleléséről; Madárfiókák etetése. A tagok közül: Jeszenszky I.: Madárvédelem. Rusz I.: Madárvédelmi eszközök. Ehrenvald I.: Állatpsychologiai kísérletek. Grün B.: Az állatvédelemről. Hoffmann F.: A lég daliái. Wildt I.: Az állatok hangja, mint szellemi képességük legjellemzőbb kifejezője címen olvastak föl, illetve adtak elő. A június 5-én tartott évváró gyűlésen a vezető-tanár rövid beszédén kívül Löbl I. jegyző olvasta föl az évi működéséről szóló jelentést, míg Fodor Ferenc apród a harkályok életmódját mondotta el. Jeszenszky József kapitány a madárvédelem fontosságáról értekezett. Erre az év folyamán kitűnt tagok jutalmazása következett, még pedig Almasán Ágost főkapitány, Bréhm: Az állatok világa, 4 kötetét (Gaál dr. ajándéka), Bragyan Kornél főkapitány Graber Vitus: Az állatok támadó és védő műszerei, (Gaál dr. ajándéka), Palatka József, Savu Titusz főapródok és Pozsonyi Árpád, Licker O., Sztán Traján apródok, Hermann Ottó: A madarak hasznáról és káráról (Magy. Ornith. Központ ajándéka). Az igazgató bizárató beszéde után a vezető-tanár az ülést és a jelen évet befejezte.

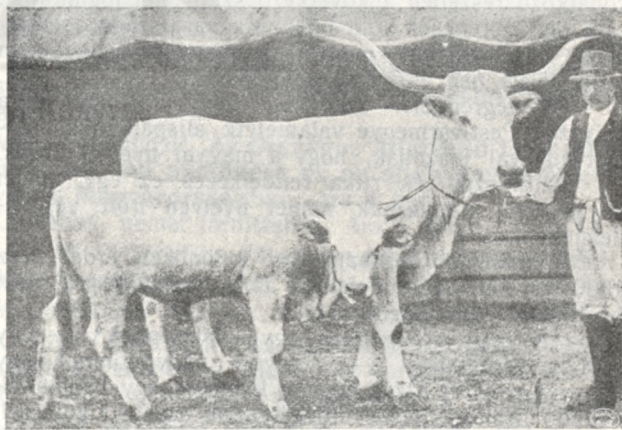
Azok a városok, amelyekben középiskola van, vagy rendezett temetővel is bírnak, ez a legalkalmasabb hely madárvédelmi telepnek. A temetőőr csekély jutalomért szívesen felügyel az odvakra, télen át az etetést végzi. A középiskolai tanárok igazán üdvös munkát végeznek, ha tanítványaikkal gyakran kísétnak a temetőbe, az ott látott és tapasztalt dolgok kitörőhözhetlenül vésődnek be a gyermekek és ifjak memoriájába. Az állatok, madarak iránti vonzalom humánussá teszi az elvetemültet s ezzel a jellemképzésre kétségkívül befolyást gyakorol. Nézetem szerint a patronage tevékenységben közvetve azok is jelentős szerepet visznek, kik az állat- és madárvédelemnek apostolai az iskolák falai között és azokon kívül.

Melegen üdvözöljük a nagyérdemű professzort, hogy a madárvédelem ügyét felkarolva, bevitte a középiskolába. Bárcsak mennél több követője akadna a lelkes matadornak. Áldás koronázza nemes fáradozását.

Ifj. Thóbiás Gyula.

A magyar fajta marha két kiváló példánya.

Az ősmagyar-fajta marha egy címeres tehenét remek bikaborjával az u. n. magyar-erdélyi nemesített tőkéletesbitett állományból, ábrázolja itt levő képünk.

A nem nemesített, közönséges, hogy úgy mondjam, átlagos, gulyabeli magyar marhához mérve, ez a változat jóval hatalmasabb, hosszabb, szélesebb, öblösebb törzsű s jelentékenyen formásabb és sulyosabb annál. A székely tehenesből tudható, hogy Királyhágón tuli (erdélyi) tenyésztéssel (a radnóthiból) való ez a két remekben megalkotott állat.

Ez a fajta tudvalevőleg a föld legjobb igásmarhája s általánosan kedvelt fiatalabb göbolyeinek a husa; teje zsidús, de bizony évi hozama csak 1000—2000 liter. Edzett, egészséges természetű állat. Kár, hogy szaporításával újabb időben kevésbé törődnek s emiatt létszáma hovatovább csökken.

(r. r.)

A Madarak és Fák Napja kérdéséhez.

Egyik kiváló tanító ügybarátunk a következőket írja: Örvendetes tény gyanánt említhetjük, hogy a tanítóság készséggel karolta föl a Madarak és Fák Napját, s hogy egyesek buzgalommal igyekeznek azon, hogy ez a nap ne csak egy különleges tanítási idő, vagy pláne csupán iskolai szünet legyen, hanem teljes mértékben azon igyekeznek, hogy a növény- s állat-, főleg pedig a madárvédelemnek igaz bajnokokat neveljenek.

E lap juniusi számában megemlékeztek egy fővároskörnyéki áll. isk. igazgató-tanítóról, aki a tanterv sérelme nélkül egy hétig minden tantárgy körében a madarak és fák napjának helyes megünnepléséhez való anyagot nyújt tanítványainak. Most pedig hirt adhatunk Ravasz István kassai áll. isk. tanítónak hasonló ténykedéséről, aki a szokásos évi tananyagbeosztást, vagy lecketervet, úgy készíti el, hogy minden évszakban minden tantárgyat 2—3 órán át szoros vonatkozásba hozza a fák és madarak napjával.

Ezzel a módszerével azt éri el, hogy egész éven át ébren tartja tanítványaiban (s közvetve azok szüleiben is) az állatok s növények iránti szeretetet s őket folyton előkészítgeti a fák és madarak napja iskolai ünnepélyre, mely tanítványaiban maradandó emléket hagy.

Az Orsz. Ifj. Madárv. Ligába az I-ső osztályban csak az általa teljesen ismert s megbízható tanulókat veszi föl, akik aztán a jövő évi ligafejlesztésig a többi társaikkal állat s növényvédelmi magatartását figyelik s a következő években a ligában való fölvételnél tagajánlási joguk van. Ezzel az eljárással a IV-ik osztályban — eltekintve attól a 3—4 tanulótól, akik a legnagyobb ellenkezés dacára is növény s madárbántalmazásra vete-mednének — valamenyi tanuló fölvéttetik a Ligába, melynek buzgó tagjai is.

Azt hisszük, hogy ha a tanítók mind ily lelkesedéssel s leleményességgel karolnák föl az állat- s növényvédelmet, rövid időn belül megváltoznék az emberek lelkiülete s az állat és növényvédelem hamarosan éreztetné erkölcsi s gazdasági jótékony hatását.

Segítsetek!

Ez alatt a cím alatt báró Mannsberg Arvéd a kolozsvári hírlapokban egy hosszabb tanulmányt tett közzé, mely a madarak védelmével foglalkozik és azoknak Olaszországban való rettenetes üldözését és pusztítását ismerteti és kárhoztatja.

Folyóiratunk szük kerete nem engedi, hogy a madárvédelem egyik legifjabb, de komolyságára nézve a legtapasztaltabb szakemberekkel vetélkedő munkásának dolgozatát egész terjedelmében visszaadjuk.

Kénytelenek vagyunk beérni azzal, hogy őt e lap hasábjain mint ügyünk nagyreményű harcosát és barátját bemutassuk és dolgozatának egy részét közöljük, mely hangulatteljes szépségénél fogva olvasóinknak méltó élvezetet fog nyújtani.

Idézzük a következő sorokat:

„Magamban bolyongok künn az erdős dombok-völgyek hófödte világában. A nap már-már bucsuzni készül, a kis bokornak öles az árnyéka, mely színre az ég azurjával vetekedik. Fenn, a nap útja fölött könnyed felhőfátyol terpeszkedik, mely olyan, mintha kék selyemre finom csipkét teregetnék, vagy arrébb mintha tengert látnék, melyen fodros, habos a hullámok teteje. Amint a nap belemerül a széles felhőpólyába, mely ránehezedik a nyugati láthatárra: itt lenn a dombok s völgyek közt a színek, hangulatok csodálatos játéka kezdődik. Mind sötétebb-sötétebb lesz az árnyék kék színe: ott tul már egyhanguan szürke minden, de itt, hol még csak bucsuznak a nap-sugarak, mintha bearanyozódnék a hó felülete, majd meg elpirul s utána gyöngéd lilaszínnel olvad bele a színtelenségbe. Ezalatt a nap már ott izzik a duzzadt felhőgomolyok mögött s amint a szellő sötét foszlányokat kerget át a forrón pirosuló parázstengeren, olybá tűnik, mintha a szálas erdő égne, mely mögött e csodás színjáték végbemegy. Néhány perc mulva eltörlülnek a lángok, már csak az elhaló paráznak sötétlen világító biborcsikja látszik, hogy aztán ez is letűnjék s helyét adjon az egymást bizarr, fantasztikus játékokban kergető, megtépző, szertefoszlító füstfelhőknek.“

„Meggyszólal mellettem valami a zuzmara-fedte kis bokros sűrűben. Apró madár, valamelyik téli vendégünk, mely az észak tele elől lejjebb húzódott, délebbre. Még most is motoszkál-keresgél a vékonyka ágakon, a szürkület még nem altatta el. Kis csapat fajtájabeli erre veszi légi utját s megszáll a sűrűben; majd együttesen szállnak ki a tarlóra, hol egy-egy gaznak, növényzsalnak látszik ki egyiknek feje, másiknak dereka is a hóból. Itt-ott csak akad valami apró éltető, melegét adó magocska, csak fakadnia kell az erőforrásnak, mely e parányi szervezetet ellenállóvá teszi a fagyos hidegek dermesztő napjain. De fakad-e ez az erőforrás valamenyi számára, hozzájutnak-e mindmegannyian, melyek nyaranta öntudatlanul, életösztönök parancsára bár, de oly hiven őrzői az egyensulynak rovar- és növényvilág közt? A telente nálunk vendégeskedők csapatjai megszokták a kemény idők járását s ha még mifelénk is tulszigoru az idő, mennek egy házzal arrébb, délebbre. Az ember házában, udvarán élőködő proletoárok segítenek magukon, ahogy tudnak s rendszeren jól is tudnak nagyon. De azok a hasznos munkásai a társadalomnak, azok a kedves, bizalmas lények, melyeknek nem adatott meg, hogy szűkösség esetén szebb helyekre látogassanak el, másrészt a kultúra még annyira nem hathatott rájuk átalakítólag, hogy szoros barátságba léptek volna az emberrel s közvetlen közelében élének: azok egy-egy zuzmarás, csikorgó nappal keserves harcot vívnak, melyből bizony gyakran nem győztesekként kerülnek ki. Rájunk a sor tehát, hogy visszafizessünk azért a megbecsülhetetlen hasznos sáfarkodásért, melyet a madárvilág mindenütt, hol emberek mezőgazdasági érdekeiről szó van, tesz. Jó eszközeink vannak e végre, hát éljünk velők.“

A Trencsényi Állat- és Madárvédő Egyesület megalakulása.

Az okt. hó 16-án felvett jegyzőkönyvből közöljük a következőket:

Jelen voltak: Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő mint a gyűlés egybehívója, továbbá Ucsnay Ernő polgármester, Simonides István főgimnáziumi igazgató, Zelenay Sándor városi főjegyző, Háray Gyula áll. elemi iskolai igazgató, Málik Irma áll. elemi isk. igazgatónő, Tusnayné Zelenay Aranka áll. tanítónő, Kraichely Ede kir. tflőséghez szolgáltatételre berendelt áll. tanító Litschauer Árpád vármegyei tisztviselő, Galló Sándor ügyvédjelölt stb. stb.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő vázlatosan ismertetvén az összejövétel célját s üdvözölvén a jelenlevőket, a gyűlés vezetésére Ucsnay Ernő polgármestert, a jegyzőkönyv vezetésére pedig Kraichely Ede áll. tanítót kéri fel.

Ucsnay Ernő polgármester ismerteti az állat- és madárvédelem fontos voltát — a gyűlést megnyitja.

Hortobágyi Ágost előadja, hogy őt a központ kérte fel a Trencsényben szervezendő állat- és madárvédő egyesület megalakulásának előkészítésére. Nyomban hozzáfogott a szervezés első mozzanatához, vagyis a taggyűjtéshez. A taggyűjtés — tekintettel arra, hogy Trencsényben már mintegy husz egyesület van — nagyon nehézkesen ment. Minthogy azonban az aláírások száma mégis 101-re emelkedett, elérkezettnek látta az időt, hogy az alakuló gyűlést egybehívja. Minthogy a cél nemes és kulturszemponctokból is fontos; s tekintettel arra, hogy hazánk északnyugati felföldjén még nincsen állat- és madárvédő egyesület, s így történelmi multjánál fogva is Trencsény van hivatva a vezető szerepre, — kéri az egybegyűlteket, hogy az egyesület megalakulását határozatilag mondják ki.

Ucsnay Ernő polgármester és Háray Gyula áll. isk. igazgató pártoló hozzászólásai után a jelenlevők egyhangulag kijelentik, hogy a „Trencsényi Állat- és Madárvédő Egyesület“ szervezését kívánják.

Ucsnay Ernő polgármester. mint gyűlésvezető elnök a „Trencsényi Állat- és Madárvédő Egyesület“-et megalakultnak mondja ki.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő felolvassa marosi Máday Izidor ny. miniszteri tanácsosnak, mint az állatvédő egyesületek országos szövetsége elnökének, hozzá intézett üdvözlő sorait, valamint az Országos Állatvédő Egyesület távirati üdvözlését a megalakulás alkalmából.

A gyűlés a lelkesítő üdvözléseket hálás köszönettel veszi tudomásul s felkéri Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelőt, hogy az egyesület köszönetét a központtal tudassa.

Következett az alapszabályok megállapítása.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő ismertetvén az alapszabályokat közli a jelenlevőkkel, hogy azok az Országos Állatvédő Egyesület által küldött s az ország valamennyi állatvédő egyesülete által elfogadott minta

szerint vannak egybeállítva, csupán csak a helyi viszonyoknak megfelelő csekély módosítások vannak azokon eszközölve.

Többek hozzászólása után a bemutatott alapszabálytervezetet a közgyűlés egyhangulag elfogadja s elhatározza, hogy azokat 3 egyenlő példányban megszerkesztve a vármegye alispánja útján jóváhagyásra a m. kir. földművelésügyi minisztériumhoz felterjeszti.

Következett volna a tisztikar és választmány megválasztása.

Vita támadt melynek eredménye az lön, hogy az egyesület az alapszabályok jóváhagyásáig csupán ideiglenes elnököt és jegyzőt választ.

Ideiglenes elnökké egyhangulag Ucsnay Ernő polgármester és ideiglenes jegyzővé Kraichely Ede áll. tanító választottak meg.

Ucsnay Ernő polgármester a bizalmat megköszönve az elnöki tisztséget elfogadja s kijelenti, hogy az egyesület felvirágoztatását szíven fogja viselni s kéri a mai gyűlés egybehívóját, hogy őt munkájában addigi tevékenységével ezután is támogassa.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő kéri a közgyűlést, hogy az állatvédő egyesületek országos szövetségéhez való csatlakozását mondja ki.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy az országos szövetséghez csatlakozik.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő indítványozza, hogy azon gyűjtőknek, kik nagyobb számú tagot toboroztak, jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés az indítványt egyhangu helyesléssel elfogadja s Ucsnay Ernő polgármester urnak, Fritsche Aranka kisasszonynak, Bocsek György internátusi gondnok urnak és Hóray Gyula áll. isk. igazgató urnak hálás jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s erről őket kivonattal értesíti.

Ucsnay Ernő polgármester, elnök indítványozza, hogy Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelőnek a kezdeményezés és szervezés körül kifejtett lelkes fáradozásáért, a nagyszámú taggyűjtésért s a mai gyűlés előkészítéséért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés az indítványt magáévá tevén Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelőnek önzetlen fáradozásáért elismerő köszönetet mond.

Hortobágyi Ágost kir. s. tanfelügyelő köszönetet mond Ucsnay Ernő polgármesternek a tanácssterem átengedéséért, a központ által neki küldött s az állatvédelmi eszméket terjesztő könyveket, füzeteket képeket és lapokat a tagok közt szétosztja s minden füzetből, illetve könyvből 1—1 példányt az egyesület könyvtára részére letétbe helyez.

Ucsnay Ernő ezek után buzdítja a tagokat, hogy aki teheti, a taggyűjtést ezután is eszközölje, mert minél több tagot számlálhat az egyesület, annál szélesebb körben kezdheti meg működését. A mai gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Hóray Gyula és Málik Irma tagokat kéri fel. Majd ismételen köszönetet mond a jelenlevőknek a támogatásért s az alakuló gyűlést berekeszti.

Egyesületi és szövetségi hírek.

A soproni állatvédő egyesület 1912 évi október hó 24-én tartott választmányi ülése. Elnök megnyitó beszédje után első titkár előadja a következőket.

1. Wessely Róza Antalnénak az utolsó gyűlés határozata folytán át lett adva egy elismerő átirat és 20 korona jutalomdíj.

2. A kismártoni Csoportvezető Urnak meg lett küldve, átadása végett Hollós Adolf ottani rendőrőrmester elismerő oklevele. Ez a közgyűlés által megszavazott 10 korona jutalomdíjjal, melyhez a kismártoni csoportunk még 10 koronát hozzáadott, ünnepélyes módon át lett adva a kitüntetettnek.

3. Dr. Heimler Károly alelnök ur kezdeményezése folytán az itteni szépítő egyesülethez intézett azon kérésre, hogy hozzájárulna-e és mely arányban azon költségekhez melyeket a város különböző terein felállítani szándékolt itató kutak szomjuzó kutyák számára okoznak, azt a választ kaptuk, hogy elvben hozzájárul a mozgalom megindításához. de miután egy ilyen művészi kivitelű kut több ezer koronába kerül e tervnek a közel jövőben való megvalósítása reményéről le kell mondania. Közli hogy egy ismert művész aki a költségekhez tekintélyes összeggel való hozzájárulását kilátásba helyezte, komolyan foglalkozik hasonló terv megvalósításával. Mihelyt ez a terv realizálható lesz, nem fog a szépítőegyesület késni egyesületünket értesíteni, hogy a tárgyalások megindíthatók legyenek.

A gyűlés többek hozzászólása után elhatározta, hogy egy bizottság (Kajaba L. elnök, Krump M. titkár és Reich K. választm. tag.) tekintse meg a helyszínén a városban meglévő nyilvános kutakat és állapítsa meg, hogyan volnának ott alkalmazhatók kő- vagy cementből készítenő itató medencék és állapítsa meg egy vállalkozóval azok árát. Azután a várostól kérendő engedély a medencék alkalmazására és ha azt megkapjuk alkalmaztassék, tekintve a költségeket, évenként kevesebb vagy több ilyen itató medence.

4. Az új tagoknak küldtünk alapszabályokat és különféle szakkönyveket.

5. A „Madárvédelmünk 1909-1911-ben“ című könyvet az odugytm. árjegyzékével megküldtük vidéki alapítótagjainknak.

6. Az Országos Á. V. Egyesület átirata a Madarak és Fák napja tárgyában.

Közöltük, hogy az idén is körlevél útján kértük fel megyénk összes elemi illetve községi iskoláinak igazgatóságait épúgy külön körlevélben a gyermeknap-tár terjesztésére.

7. Manninger Katalin volt soproni lakos hagyományozott egyesületünknek ötven koronát. Köszönetet kifejeztük özv. Zügn Györgyné urnőnek, kitől az összeget kaptuk.

8. A madárvédelmi telepeinkről szóló f. évi jelentést beküldtük az ornithologiai központnak.

9. A helyi lapok útján figyelmeztettük az iskolákat, hogy a madarak és fák napjának megtartásáról szóló jelentések a tanfelügyelőséghez küldendők be.

10. Közöltük ezen lapokban azon madarak nevét

is, amelyek ujabban részint hasznosságuk, részint pedig amiatt lettek a megvédendők sorába felvéve, mert hazánkban már pusztuló félben levő ritkaságok közé tartoznak.

11. Muck ur közlése szerint a Wárisch környékén lévő madárvédelmi telepünkön 10 darab odu megromlott, ujjakkal volnának pótlandók és az 5 etetőasztal közül egy pár javítandó volna.

Határozat: Ujjakkal pótlandók és az etetőasztalok kijavítandók. A többi telepeken megromlott odvak szintén pótlandók ujjakkal.

12. Helyi lap szerint Vas megyében a galambldözést nagyobb mértékben akarják dívatba hozni. Fel fogjuk hívni ezen hirre a községi egyesület figyelmét.

13. Az O. Á. V. E. közölte, hogy Kasparek Károly betétszerkesztő Kapuvárott egy állatvédő egyesületet akar alapítani. Felhívtuk, hogy alkosson ott egy az egyesületünkhöz tartozó Tagscsoportot és megadtuk neki a szükséges erre vonatkozó utbaigazítást és felvilágosítást.

14. Mint új rendes tag belépett: Csenár János esperes plébános Gyirót-on, u. p. Locsmánd.

15. Bejelentettük a vár. rendőrőfkapitányságnál egy madárlódözési esetet. A rendőrőfkap. közölte, hogy az illető egyén ezideig kipuhatható nem volt. Tovább puhatolják.

Indítvány:

Szalay Péter v. tag indítványozza, hogy a megye többi járási főszolgabírája is kéressék meg, hogy hívja fel a járásához tartozó csendőrőfparancsnokokat, hogy a Földmívelési értesítő f. évi 6. számában megjelent, a lovakkal való embertelen bánásmód ellen irányuló miniszteri körrendeletet szigorúan ellenőrizzék és az ez ellen vétőket náluk feljelentsék. Határozat: Meg fog történni.

Krump Miklós
titkár.

A Temesvári Állatvédő Egylet gyűlése. A váratlanul jött nagy örökség kellemes ügye foglalkoztatta az elmúlt szombaton az állatvédők választmányát, amit a hagyatéki tárgyalás közelsége tett aktuálissá. Néhai özv. Petrovics Emilia hagyatékából az Állatvédő Egyletre szálló majdnem tehermentes ház értéke 34—36.000 koronára becsülhető, minthogy azonban ezen vagyon kezelése értékpapir vagy kamatozó betét alakjában egyszerűbb és gyümölcsözőbb volna, a választmány nem zárkózott el azon gondolat elől hogy esetleg az öröklött ház eladását javasolja a közgyűlésnek. A nagylelkű hagyományozó sirját az egylet halottak napja előestéjén kivilágítja s megkoszorúzza, az egylet küldöttsége pedig november 1-én délután 4 órakor kivonul a sirhoz, hol Bodrossy Lajos főtitkár beszédet fog mondani.

A gyűlés második fontos pontja volt, egy felolvasó-gyűlés kitűzése nov. 30-ra, melyen Mező Dániel fog előadni. Továbbá az érdekelt körök közötti terjesztés céljából szétosztásra került „A háziállatok bántalmazásáról“ c. röpirat 100 példánya. Szóba került az Erzsébet-városban épülő iskola körül napirenden levő állatkinzások ügye is. Minthogy nem a vállalkozó a bűnös, hiszen

az épülethez a város szolgáltatja a téglát s az új utcát is neki kellene köveztetni, ennélfogva a választmány nem tehet egyebet, minthogy errenézve a városi mérnöki hivatalhoz intéz kérelmet.

A gyűlés folyóügyek elintézésével fejeződött be.

A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület igen elismerésre méltó irodalmi pályázatot hirdetett a polgári és középiskolák felső osztályainak, tanító- és tanítónőképzők intézeteinek növendékei körében. A pályakérdés: „Hogyan gyakorolhatja a tanuló a maga körében sikeresen az állatvédelmet.“ A pályázat 1913. február 28-án jár le. Kiadatik egy 20 és két 10 koronás díj. Az egyesület a fenti kérdés egyszerű természetes kifejtését kívánja, mely a növendékek saját életkörülményeinek, életviszonyainak határai között mozog és nem csap át a felnőttek és önálló emberek tágabb életvilágába.

A Sárosvm. Á. V. E. pályázati hirdetményt tett közzé, mely szerint a rendőrségi és mezőri személyzet azon tagjait, kik az állat és madárvédelem (állatkinzás, fészekrablás) feljelentése vagy megakadályozása, madárretetés stb.) terén elismerésre méltó tevékenységet fejtenek ki, jutalmazni kívánja. A jutalmazásra igényt tartó rendőrök és mezőőrök a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesülethez Eperjes, címzett kérvényben tartoznak tudatni az egyesülettel azon ténykedésüket, melyért jutalomban részesülni remélnék. A kérvényezők kérvényeiket felettes hatóságok által oly záradékkal tartoznak elláttatni, melyben a felettes hatóság a közölt adatok igaz voltát bizonyítja. A pályázat határideje 1913. évi június hó 30-dika.

Az O. Á. V. E. 1913. évi Gyermekeknaptárára a következő nagyobb megrendelések történtek. A magyar államasutak igazgatósága 500 pl.; földmivelségi miniszter 3500 pl.; Körműves József leányiskolai igazgató 4455 pl.; Á. V. E. Szeged 3050 pl.; Juliane-egyesület 1060 pl.; Városi tanács Nyiregyháza 1000 pl.; Á. V. E. ugyanott 600 pl.; Szederkényi Mihály társulati tanító Tatabánya 550 pl.; Községi elemi iskola Rákospalota 550 pl.; Székesfehérvár városi tanács 500 pl.; Á. V. E. Miskolc 500 példány.

A Pozsonyi Állatvédő Egyesület titkára dr. Kováts Lajos városi tisztí orvos nemcsak titkári minőségben, de mint buzgó és szakavatott természetbarát lankadatlán azon van, hogy a természetrajzi ismereteket népszerűvé tegye és általában tudást és művelődést terjesszen. A várhegyi népkönyvtár-bizottság hetenként munkások számára előadásokat rendez. Az előadások jelentékeny részét nevezett ügybarátunk tartja. Az előadások sorozatából kiemeljük a következőket: Dr. Kováts: A madarak életéből és a madárvédelemről. Langer Sándor a növények alkatáról. Kowarik: a természet télen cím alatt. Minden előadás után, számos a természet-tudományokra, állatvédelemre és az egészség ápolására vonatkozó nyomtatványokat oszt szét, melyek nagyobb részét a Berliner Tierschutzverein által kiadott „Flugblätterek“ képezik.

A Kassai Állatvédő Egyesület élénk tevékenységéről újabb tudomásunkra jutott adatokból a következőket közöljük. Az egyesület a tanítószághoz az állatvédelem érdekében való munkálkodásra serkentő felhívást és

kérelmet intézett, miről „Abauj-Torna-vármegyei Közoktatásügy“ című folyóirat nagy rokonszenvvel emlékezett meg. — Az egyesület az 1913. Gyermekeknaptár terjesztése érdekében a „Kassai Ujság“ és a „Felvidéki Ujság“ című lapokban ajánló közleményeket helyezett el. — Az egyesület a helyi lapokban felhívást tett közzé, melyben arra kéri a szőlő- és kerttulajdonosokat, hogy a náluk elhelyezett fészekodvak állapotára és megszállására vonatkozó adatokat az egyesület vezetőségével közöljék és az odvakat a zord idő beállása előtt megvizsgálják. — Az egyesület az iskolaigazgatókhoz köriratot intézett, melyben a Madarak és Fák Napjának megünneplését külön szívükre kötötte. — Az „Abauj-Tornai Közoktatásügy“ szerkesztőjének, dr. Ösz Béla s. tanfelügyelő urnak K. Nagy Sándor „A házi állatok bántalmazásáról“ című munkájából 50 példányt küldött abból a célból, hogy azokat a legérdemesebb iskolákhoz juttassa. — Az egyesület a rendőrfőkapitánysághoz többrendbeli megkeresést intézett az állatkinzások megszüntetése érdekében, valamint a Széchenyiligetben madarak és növények bántalmazása tárgyában.

HIREK.

Személyi hír. *Miss Edith Llewelyn* a pozsonyi állatvédő egyesület buzgó tagja, egy nemeslelkű és műveltségű állatbarát, Pozsonyban elhunyt. A pozsonyi egyesület nagybritanniai származású nevezett tagjának emlékéért a pozsonyi lapokban meleg szavakkal méltatta. — Sulyos csapás érte *Landgráf János* miniszteri tanácsost, a földmivelségi miniszterium XI-ik főosztályának vezető helyettesét. Neje, szül. *Gayer Hermin* 51 éves korában múlt hó 17-én meghalt. A gyászoló családnak ezuton fejezzük ki részvétünket.

A földmivelségi miniszter ur az állatkinzások ellen. Az O. Á. V. E. újabban azt az eljárást követi, hogy minden tudomására jutott állatkinzási esetben elsősorban azokban, melyek a vidéken, tehát az O. Á. V. E. területén kívül történnek, az illetékes főszolgabírórt értesíti és a megfelelő intézkedésre felkéri, erről a lépéséről pedig egyuttal a földmivelségi miniszter urnak jelentést tesz. Ha oly esetek jutnak az O. Á. V. E. tudomására, melyek egy vidéki állatvédő egyesület területén fordultak elő, akkor az O. Á. V. E. egyben az illető vidéki állatvédő egyesületet is értesíti. A földmivelségi miniszter úr teljes mértékben méltányolva az O. Á. V. E.-nek az állatkinzások megszüntetésére irányuló komoly törekvéseit, az egyesület jelentéseit nemcsak szívesen fogadja, hanem figyelemreméltó esetekben a maga részéről is az illető vármegye alispánja útján jelentést kíván az ügy mibenlétéről, sőt ismételtent megtörtént, hogy a miniszter úr az idevágó hivatalos iratok felterjesztését rendelte el.

Talán nem is kell mondanunk, hogy a földmivelségi miniszter urnak említett intézkedései mily megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek az állatvédelem ügyének és milyen nagy hála-ra kötelezik nemcsak az O. Á. V. E.-t és állatvédő egyesületeinket, de a humanusan gondolkodó művelt közönséget is. —yi—

Állatkinzási kihágások büntetésében külföldön rendszerint szigorral jár el az illetékes hatóság. Közlebről, mint a „Königsberger Zeitung“ közli, egy vállalkozó fuvaros és két hozzátartozója építkezési földkiemelés alkalmával szalmát gyújtott egyik, a földhordó taligát továbbítani nem képes lova hasa alá s égő csóvát dugott a ló farkának töve alá. E kegyetlenségért az illetékes hatóság az egyik kihágót 100 márka bírságra, vagy 20 napi elzárásra, a másik két kihágót, kik résztvettek a kinzásban 50 márka vagy 10 napi elzárásra, illetve 30 márka vagy 6 napi elzárásra ítélte. Ujabb időben, kivált vidéki hatóságok kezdenek nálunk is az ily kihágók ellen szigorubbán eljárni. —rr—

Hasznos madarak védelme Hollandiában. A földmivelésre nézve hasznos rovarirtó madarak érdekében az 1912. évben Párisban létrejött nemzetközi egyezményhez járult államok sorába legújában Hollandia is belépett a szeptember 20-án alkotott törvénnyel.

Madarak életéről előadás Pozsonyban. A vármegyei népkönyvtár bizottság okt. 2-án előadást rendezett a madarak életéről vetített képekkel, mely nagy hallgatóság előtt folyt le és élénk érdeklődést keltett.

Főpapok a gyermeknaptárért. A kalocsai érsek egyházmegyei körrendeletben és a tiszai ág. ev. püspök az összes esperességekhez intézett köriratában az O. Á. V. E. 1913. évi Gyermeknaptárának terjesztését ajánlották, hasonlóképen a pécsi püspök rendelt naptárakat és azokat szétküldötte, mely intézkedésért az egyesület köszönetét fejezte ki, melyet ezuttal is hálásan ismételünk.

Állatvédelem Somogyban. A „Somogyi Hírlap“ című napilap október 13-iki száma vezércikkben foglalkozik az állatvédelemmel, azt a civilizáció egyik követelményének mondja, az állatkinzók ellen szigorubb eljárást követel és helyes érzék által sugalt szavakban érdeklődést óhajt ébreszteni a közönségben az állatvédelem eszméje iránt.

Állatvédelem Kassán. A „Kassai Ujság“ szeptemb. 26-iki és 29-iki számaiban a közönség köréből ügybuzgó felszólalásokat közöl, melyekben a szárnyas baromfiak szállításánál és a szarvasmarha hajtásánál előforduló állatkinzásokat teszik szóvá. Az egyik felszólaló határozott hangú felhívást intéz a „Kassai Állatvédő Egyesület“-hez, hogy az állatkinzások megszüntetését a hatóságnál szorgalmazza, mi ha eredményre nem vezetne, akkor forduljanak az Országos Állatvédő Egyesület útján közvetlen a belügyi miniszteriumhoz.

A székesfővárosi omnibusz-lovak túlterhelése ellen. Az Országos Állatvédő Egyesület mult évi 1168. sz. a. augusztus 5-én kérelmet intézett az államrendéség főkapitányához, hogy a társaskocsik túlterhelése és a fogatok sanyargatása ellen a szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék. Mivel a kérdéses visszasságok azóta sem szűntek meg, sőt mindig újabb panaszok merülnek fel, az O. Á. V. E. említett megkeresését megújította.

Galamblovó verseny Győrött? Arról tudósítottak bennünket, hogy a Győrmegeyi Vadászok vadászati kiállítását óhajtottak rendezni, melynek műsorában a galamblovó verseny is szerepelt. A Győri Á. V. E. részéről kellőleg indokolt kérelmet intéztek az elnökhöz

e verseny mellőzése érdekében. A versenyt tavaszra halasztották, azonban az ülésen, mely e részben határozott, a galamblovó verseny megtartása mellett foglaltak állást, azzal az indoklással, „hogy a galamblovó verseny a fegyverek kipróbálása végett szükséges“. Tartózkodunk ezuttal a galamblovó versenyek kérdésében ismételve kifejtett álláspontunk fejtegetésétől. Csak kettőt jegyeztünk meg. Az élő galambokra való lövöldözést izléstelen és felesleges kegyetlenkedésnek minősítjük és arra kérjük az érdekelteket, hogyha már csakugyan szükségesnek vélik akár a fegyverek kipróbálása, akár a kiállítás érdekessége szempontjából a galamblovó versenyt, rendezzék azt úgy, amint ez a civilizált Európa úgyszólván valamennyi államában történik, cserépgalambokkal. Így rendezték a galamblovó versenyt a bécsi nagyjelentőségű vadászati kiállítás alkalmával, ilyen cserépgalambokkal folynak a versenyek Ischlben, sőt még Olaszország egy részében is. —yi—

A zöld kereszt. Svájci állatvédő körökben az a terv merült fel, hogy a háboru borzalmaikat enyhítő vörös kereszt — az izákosokat mentő kék kereszt mellett Bernben zöld kereszt alatt egy nemzetközi kötelék alakíttassék, mely a világ valamennyi állatvédő egyesületeit és törekvéseit egyesítse. E terv a németországi sajtóban élénk megvitatás tárgyát képezi és oly tekintélyes lap, mint a „Berliner Lokalanzeiger“ nagyban tüdvözi az eszmét. Ellenben állatvédő körökben aggályok merülnek fel az alapon, hogy a különböző államok állatvédő egyesületei között az érintkezési pontok hiányzanak.

Állatkinzási eset Toronyban. (Vasmegeye.) A „Vasvármegye“ című lap október 3-iki száma hírt ad arról, hogy Hajmási György kismardai lakos, disznóhajcsár Torony községben, kutyáját az utcán Balogh István tanító figyelmeztetése ellenére felháborító módon kinezta és annak szemeláttára agyonverte. Nevezett tanító az esetet a főszolgabírónak bejelentette. Az O. Á. V. E. a szombathelyi A. V. E.-t felkérte, hogy a főszolgabíró ítéletét vele közölje és mindezt a földmivelési miniszter úrnak bejelentette.

A magyar földmivelési miniszter az állatvédelemért cím alatt, mint már említettük, a külföldi folyóiratok nagy része megemlékezett gróf Serényi miniszternek 1912. évi 887. eln. szám alatt a lókinzás ellen kiadott rendeletéről. Legújában hivatkozással a nagyszébeni állatvédő egyesület megkeresésére, a württembergi állatvédő egyesület által kiadott „Der Tierfreund“ című folyóirat is ösmerteti az említett rendeletet. —d—

A mi kocsisaink. Sajnos, hogy elég gyakran kell velük foglalkoznunk. A székesfővárosban október 30-án megjelent napilapok szerint Kis József fuvaros kocsis a Fehérvári-uton ütlegelte lovait. Lelki András 1233-as számú rendőr figyelmeztette arra, hogy ne kinezza az állatait. A kocsis erre téglát ragadott és azzal támadta a rendőrt, aki kardjával volt kénytelen védekezni. Csak a legnagyobb sajnálattal regisztráljuk az efféle híreket és nem szününk ismételni azt, hogy az Országos Állatvédő Egyesületnek ez állapotok javítására irányuló törekvéseit a galamblovó versenyek az eddiginél jóval nagyobb mértékben kellene támogatni. —yi—

SZEMLE.

Az 1913. évi Gyermeknaptárt a Kassai Ujság okt. 11-diki száma meleg szavakkal ismerteti és ajánlja az iskolás gyermekek és a szülői figyelmébe.

A konflis és lova. Az „Esti Ujság” október 6-iki számában a lap élén „A konflis” cím alatt elmélkedés foglaltatik, mely élénk színekkel vázolja egyfogatu bérkocsijainknak nagyvároshoz éppen nem illő siralmas állapotát. „Rozoga, hiányosan felszerelt kopott kocsi, nyomorgó, rongyos, elégedetlen és rendszerint mogorva kocsis és szánalmasan lesorvadt, agyonhajszolt és kiéhezett ló ez a fővárosi egyfogatu hű fotografiája. Sajnos, hogy teljesen igaza van az „Esti Ujság”-nak. Hogy másként legyen, arra nézve már évek óta agítálnak az állatvédők és emberbarátok, elsősorban pedig az O. Á. V. E., mely ismételve kérte a székesfőváros tanácsát, hogy vegye kezébe ez állapotok javítását. Az O. Á. V. E.-nek a székesfővároshoz intézett irataiban javaslat foglaltatik nemcsak a lóanyag javítására nézve, de arra nézve is, hogy jóra való vagy legalább jobb és emberségesebb kocsisok hajtásák a lovakat. Az O. Á. V. E. évek óta hangoztatja a kocsisiskola szükségét, melyben a kocsisok nemcsak a lovakkal, de a közönséggel is tisztességes bánásmódot tanulnának. Az O. Á. V. E. kérte azt is, hogy bizonyos évek leforgása után bérkocsi hajtására csak a kocsisiskolából kikerült egyének nyernének engedélyt. Legfőbb ideje, hogy székesfővárosunknak ez az egyik szépség-hibája kiküszöböltessék.

—yi—

A gyümölcsbarát előrelátása cím alatt dr. Kukuljevic József, akit olvasóink és ügybarátaink mint buzgó madárvédőt ismernek, a „Gazdasági Lapok” f. évi 40-ik számában leírja, mily módon alakított a szerkesztő lellei kertjében egy madárvédő telepet. A 30 fészkelő-odu, miként elhelyezéséről szóló részletezésben a gyakorlati utmutatások és helyes megfigyelések egész sorozata foglaltatik, mely tanulságot tesz arról, hogy az író elismert és eredményekkel járó propagandát folytatt a madárvédelem érdekében.

Elhullott vagy sérült állatok elszállítása. Mindig elismeréssel registráljuk, midőn a napisajtó felszólalásával ügyünket, az állatvédelem érdekeit támogatja. A „Magyar Nemzet” okt. 8-iki számában „A sérült és elhullott állatok szállítása” cím alatt egy igen figyelemreméltó cikkben vitatja közegészségi, társadalmi és közlekedési szempontokból annak szükségét, hogy a közutakon elhullott vagy sérülten elbukott állatok minél gyorsabban és pedig zárt szerkezetű autók, járműveken elszállítsanak. Reméljük, hogy ha majd végre arra kerül a sor, hogy a székesfőváros az O. Á. V. E. kéréséhez képest ezt az ügyet is rendezés alá veszi, ez modern alapon fog történni.

Berliner Tierschutzverein. Németországnak ez a legtekintélyesebb állatvédő-egyesülete hivatalos közlönyének aug. számában számol be 1911. évi tevékenységéről. Az egyesület által terjesztett nyomtatványok hosszú sorozatából kiemeljük a következő jelentékenyebb tételeket: Állatvédő naptár: 1.697.200, olvasókönyv: 71.572,

ifjúsági iratok: 19.820, képes levelező-lapok: 368.481, szorgalmi lapok iskolásgyermekeknek: 178.012, kisebb röpiratlapok: 2.220.000 (az előbbi évben 1.250.000). Az itt nem említett kisebb tételek szintén ezrekre rugnak. Az egyesület bevétele 290.188 márka, kiadása 157.087 márka. Az egyesület alaptőkéje értékpapírokban névérték szerint 370.000 márka, tényleges érték 424.000 márka.

Állatok világa.

Egy vivisektor megfigyelései. A „Zürichi Állatvédő Lapok”-ban egy franciából átültetett közleményt olvassunk, amelyben dr. Dubois Rafael nevű vivisektor működésének történetéből egy esetet ecsetel következőképen:

„Mint Bert Pál assistense, minden reggel le kellett kötözöm a boncaszatra egy-egy kutyát, vivisekciós tudományos kísérletek végrehajtására.

Ez időben (1909. év) Sorbonneban, egy hangár formájú lokalitásban végeztük e kísérleteket. A hangár rozoga volt, egy szennyvezető-csatorna huzódott végig alatta, úgy hogy ezen keresztül patkányok járhattak ki-be.

Egy este — mint már az szokás — egy szárnalmas kinézésű ebet hoztak be az intézetbe. Az állat kidülledt szemű, görbén kiálló szemfogu volt, de nem látszott rossz indulatúnak, inkább fáradtnak. Bizonyára szopós kölykei voltak, amelyeket leöldöstek.

Elhelyeztük az állatot a hangár egy melegebb vackába szabadon, leláncolás nélkül.

Másnap reggel beállit a laboráns szolgál, hogy azt mondja: kegyelmezzünk meg az új jövevénynek, mert az éjjel kitűnő patkányfogónak bizonyult.

— Ugy? — szoltam én — hát ökelme is vivisekciót űz, már a maga módja szerint. Derék! *Kollegák* között illő az *elnézés*, hát maradjon addig életben, amíg a patkány-fojtogatást végzi.

Hát az eb e feladatának továbbra is megfelelt s otthagytott a hangárban, a boncoló-asztal közelében levő vackokban.

A vivisekálás természetesen mindennap soron volt s azokat a vackokban levő eb mind látta, s hovatovább nyugtalanabbá lett. A harmadik napon, amint a boncolandó élő kutyát a boncaszatra megerősítettük s hozzáfogtam a kísérlet végrehajtásához, elhagyta a vackát, odajött az asztalhoz, körüljárta, körülszaglászta azt és felágaskodva s az asztal párkányába megkapaszkodva, kimeresztett szemekkel tekintgette a kollegáját a kinpadon, aztán visszavonult vackába, talán hogy *gondolkozzék* a látottak, tapasztaltak felett.

Másnap, amint megint operálok, se szó, se beszéd: a patkányfogó megragadja fogaival nadrágom szarát s szemembe tekint kérdezőleg vagy szemrehányólag. Én nem hederitek reá, végzem az operációt tovább, de megint nekem ront a patkányfogó, most már morogva. Persze, hogy kivettem a hangárból s akkor bocsátattam vissza, mikor a műtétet bevégeztem s eltávoztam.

A következő napi vivisekciónál ismét rám rontott a rattler s most éles fogaival nemcsak nadrágomban

tett kárt, hanem lábikrámban is. A sérülés csekély volt, begyógyult, de ezért a stikliért a patkány-gyilkolástól vissza nem riadó, azonban a fajrokonai vivisektióját törni nem akaró, tehát *vivisektio-ellenes* állat életével lakolt . . .“

Hát tessék efelett, t. állatvédők, gondolkodóba esni!

—x—

Állatvédelem általában.

Tilalom kurtított farku lovak bevitelére. Nem a szőrzetében megkurtított farku lovakról van szó, hanem a csontkocsányban csonkított farku lovakról s ez nem valamely európai rendelkezés, hanem a philippini szigetek kormányának 1912. évi január 24-én 2001. sz. a. kelt rendelkezése.

Az „Állatorvosi Lapok“-ban foglalt ezen rövid közleményből nem tűnik ki, hogy miféle okból történt ez a betiltás, de talán nem tévedünk, ha azt gondoljuk, hogy elsősorban a lónak az ott bizonyára nagy mennyiségben előforduló lókinzó rovarok ellen való sikeres védekezésének lehetővé tételére voltak tekintettel.

Az O. Á. V. E. évek óta küzd ez áldatlan divathóbort ellen. Legujabban f. évi május hó 12-én felterjesztést intézett a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz e kérdésben oly értelemben, hogyha a farkcsonkítás végleges betiltása nehézségekbe ütköznék (amint amugy általánosságban csakugyan azokba ütközönek mondható), hívja fel a miniszter ur a törvényhatóságokat, gazdasági egyesületeket, gazdasági felügyelőket és állami állatorvosokat, hogy hatáskörükben tegyenek meg minden lehető lépést arra, hogy a farkcsonkítás korlátozassék s idővel beszűntetessék.

A semmivel se indokolható, tagadhatatlanul káros farkcsonkítás ellen egyébiránt Európában sok állam intézkedett már különféle formában. Pl. hogy ily lovat hadseregébe — tisztek magántulajdonát képező lovaktól eltekintve — nem soroz be. Tiltja — mint pl. Budapest székesfővárosban az államrendőrség — csonkított farku lónak a rendőrök által történő beszerzését és használatát.

Már az ilyen rendelkezések önként érthetőleg hatalmas fegyverek a farkcsonkítás ellen, de meg volna toldható avval, hogy elrendeltetnék, miszerint maga a lótenyésztő ne bocsáthasson áruba csonkított farku fiatal állatot, bizza a csonkítást a vevőre, hogy az tettszése szerint hajtsa végre, vagy ne hajtsa végre a sokszor veszedelmes és mindenkor fölösleges műtetet.

Még luxus-lovak, bérkocsis-lovak is, melyek rendszerint jobb gondozás alatt állanak, sokat kinlódnak amiatt, mert farkukkal a kinzó legyektől kellőleg nem védekezhetnek. Aztán a legyek nemcsak inzultálják, hanem különféle betegségek csiráival be is fertőzhetik az állatot s a szunyoghálóra, fülvédőre, nyári takaróra adott pénz ugyszólván kidobott érték, ha egyszersmind a légyüző farkok nem áll segélyre.

Nem szabad hát kicsinyelnünk a farkcsonkítás elleni törekvéseket. Azok tökéletesen indokoltak. *M.K.*

Madárvédelem.

Az „Antispatz“ nevű cinege-etető.

(Egyszersmind válasz egy erre vonatkozó kérdésre.)

A hasznos vadmadarak téli etetésére szolgáló készüléknek báró Berlepsch szerint olyannak kell lenni, hogy

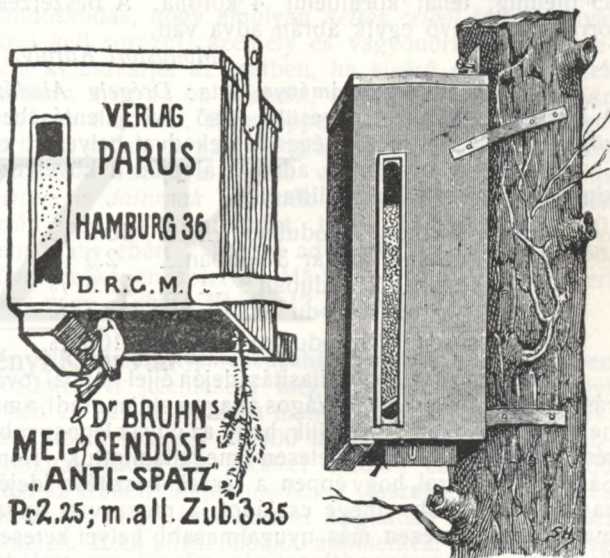
1. a belé helyezett eleséghez könnyűszerrel hozzájuthasson a madár;

2. hogy az eleség olcsó legyen s ne drágítsa meg pl. az a körülmény se, hogy abból jelentékeny rész szét-szóródás folytán felhasználás nélkül veszendőbe megy;

3. az eleséghez jutást ne akadályozza meg a viszontagságos időjárás se (szél, eső, hó).

Körülbelül ilyennek bizonyult a dr. Bruhn-féle, itt szóba hozott „Antispatz“ (veréb-ellenes) nevű etető.

A verébnék lehetetlenné tenni az etetőbe helyezett eleséghezjutást azért szükséges, mert egész csapatjai

azoknak reá szoknak az etető-készülékre s az igazán hasznos madarakat — jelen esetben a cinegét — elűtik az ételtől, vagy számukra a kített eleséghez való jutást jelentékenyen megnehezítik.

Ez ellen, idevágó tapasztalatokból ítélve, jó szolgálatot tesz az itt rajzokban is bemutatott „Antispatz“, amely nem más, mint egy fa derekára felerősíthető szekrény (l. az itt levő ábrákat), amelynek ablakos függőleges csatorna-ürege, a készülék fedelének megemelésével kendermaggal megtölthető. Ez a magtartó csatorna, mint a német felírással ábra mutatja, alul, ott, ahol a madár van ábrázolva, kettős sodrony-rostéllal van felszerelve. Ha most az odaszállt madár e sodrony-rostéllal kis nyílásain keresztül a magokat szedgeti, fogyasztja, a magfogyás felülről pótlódik mindaddig, míg az egész magtartó csatorna ki nem ürül, hogy aztán újra megtöltsék.

Már most miben áll az, hogy a veréb nem juthat a kendermaghoz? Abban áll, hogy a mondott kettős sodrony-hálózat lyukacskaín a veréb rövidebb, zömökebb csőre a magokig el nem juthat, a cinege hosszabb, vékonyabb csőre azonban igenis eljuthat. Minden további magyarázat nélkül érthetővé teszi ezt az Sp. M. jelzésű vázlatos rajz, amely vízszintes szakgatott vonalaiban a

hálózatot, alul a tojásdad alakok a kendermagokat, Sp.-nél a veréb, M.-nél a cinege csőrét mutatja, amint amaz át nem fér es be nem ér a rostély között a magvakig, emez pedig amint benyujtható a magvak közé cirka 3—6 milliméterig.

Egy ily készülék ára 2 márka 25 pfennig, teljesen felszerelve (akasztóval, fántartó pántokkal) 3 márka 35 pfennig, tehát körülbelül 4 korona. A beszerzési forrás az itt levő egyik ábrán adva van.

Monostori Károly.

A fészekodvak eredménye. Irta: Drégely Aladár. A miskolci állatvédő egyesület első évi jelentésében közölte, hogy 195 mesterséges fészekodvat helyezett ki.

Az eddig beszerzett adatok alapján a következő kimutatást sikerült összeállítani:

Cinege fészkelte 14 oduban	13.9 %
Egyéb hasznos madár 3 oduban	2.9 %
Veréb fészkelte 21 oduban	20.5 %
Üresen maradt 64 odu	62.7 %
Összesen: 102 oduban	100 %

Megjegyzem, hogy a fiasítás idején éjjel-nappal rovarászó cinege költése az országos átlagon alul maradt, aminek lényeges oka abban rejlik, hogy az odvak legnagyobb részét feldúlták. Történetesen megállapítottuk Konc Sándor tanár ural, hogy éppen a fészek készítése idején zavarta meg több cinege családát, a megzavart anyamadar természetesen más nyugalmasabb helyet keresett fiasításra. Az országos átlagot véve alapul egy családra esik 8 fiók és a 14 család fiasítása sikerült, a szaporulat tehát 112 fiók cinege volt. Hermann Ottó állítása szerint egy cinege család évente 24 millió káros rovat fogyaszt el. Így a nálunk felnevelkedett 14 család tizennégyszer 24 millió, vagyis 336 millió káros rovat pusztított el, ami óriási anyagi hasznot jelent.

A szintén rovarászó nyaktekeres fészkelte az Avason és a tetemvári temetőben. Mindkét helyen a b. mintájú fészekodvakat foglalta el. Ennek a két családnak a fiasítása szintén sikerrel járt, amint azt a fészekalj nyomai is bizonyították. Az országos átlagot véve alapul, egy családra nyolc fiók esik, tehát az eredmény 16 fiók szaporodását eredményezte.

A kis őrgébics, amely egyedül hasznos a gébicsek között, szintén egy b) mintájú odvat foglalt el a Balogh Sándor ur szőlőjében. A fiasítása ennek a családnak is sikerült.

A veréb percentualis kimutatása az országos átlagot megközelíti. Igen sok helyen kiützte a cinegét, különösen a midszenti és tetemvári temetőkben. Valóságos csapás-ként jelent meg odúinkban. Az ellene eddig használt intézkedések u. m. a röplyuk szűkítése és az odvak alacsonyra való helyezése nem válnak be egészen. Mivel pedig odúink nagyobb része (60%) nyilvános helyeken van alkalmazva, a fedeleket leszögezve kellett hagyni. Így nem tehetünk eleget annak sem, hogy a verebek ellen ápr.—jul.-ig a hetenkénti revidiálást végezhetjük volna.

Üresen maradt az odvak 62 százaléka, amíg az országos átlag 45 százalékot mutat. A nagy eltérést jól szervezett rablóbanda garázdálkodása okozta.

A nyilvános helyeken levő odvakat rendbe hoztuk, kitisztítottuk, amelyiket kellett, azt kikéneztük. Fedeleit kijavítottuk, úgy, hogy a közeledő téli hónapokra biztos és jó tanyát fognak nyújtani odulakó madarainknak.

Madárvédelmi munkálkodásunk eddigi folyama csak az odulakó rovarászó madarakra terjedt ki, míg a szabadon fészkelők szaporítását nem kultiválhattuk, amennyiben az ornithologiai központ után a szabadon fészkelők részére ajánlott ágcsomóknak bokor-nyesések útján leendő előállítására több évi munkát igényel. Új korszakot kezdünk azonban e téren, amidőn az eddigi bokor-nyesés és ágcsomók készítése helyett a drótkosarak kihelyezésével próbálkozunk ornithologusaink. Sipos Antal találmánya, hogy az ágcsomók helyett 12 cm. átmérőjű és 4 cm. mély drótból font kosarakat alkalmazunk a szabadon fészkelő szárnyaskórus telepítésére. A kísérletezések sikerrel jártak az országban, a madarak reagáltak rá és elfoglalták a mohával kibélelt drótkosarakat, melyeket leginkább a fák koronájának középső ágaira kell elhelyezni. — Egyesületünk programjába vette ezeknek a drótkosaraknak a kihelyezését is és reméljük, hogy kísérletezésünk sikeres lesz.

Ezekben számoltam be röviden egyesületünk madárvédelem terén elért eredményéről. Az eredmény igaz, nem nagy, de az eddigi sikerek bizalmat, bátorságot és energiát nyújtanak jövő munkálkodásunkhoz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lőportornyot őrző kutyák. Azon sokféle szolgálathoz, melyet az eb az embernek tesz, nem régen csatlakozott a rendőrségi szolgálat, melyre a kutyát, épügy mint vadászatra, be kell tanítani.

Abból az alkalomból, hogy utóbbi időben lőportorony robbanás fordult elő a katonai örök őrködése dacára, Bécsben a lőportornyoknál kísérletet végeznek arra nézve, hogy mennyire válnak be az ebek a katonai őr mellé adva ily célra.

Nem lehet kétség, hogy különösen a juhászebek csoportjába tartozó valamelyik kutyafajta erre könnyen idomítható és hogy különösen éjjel — mint a juhnyáj körül — a lőporraktár körül éberen cirkáló és figyelő állat kívánatos szolgálatot fog tenni az emberi őr mellett.

(.)

A berlini kocsisiskola tanrendje. (Egyik hónap 3-ikától a következő hónap 4-ikéig.)

7-9 órák este: Megnyitó beszéd. A ló gondozásáról általában. A ló tisztántartása.

3¹/₂ órák d. u.: Felszerszámozás. Befogás, kifogás. A szügyelős és a kumetes hám előnyei és hátrányai. A szerszámok helyes és helytelen fekvése a lovon. Tisztítás végrehajtása gyakorlatilag.

7-9 órák este: Az istálló gondozás. Kocsis viselkedése a közönséggel, utasokkal, munkaadókkal stb. szemben. A lóhajtás elmélete. Hajtás általában.

3-7 órák d. u.: 1 és 2 lovú könnyű fogat hajtása két csoportban, 3-5 és 5-7 óra között.

7-9 órák este: Járművek, szerszámok kezelése, gondozása, elhelyezése. Be- és kikapcsolása a szerszám részeknek. A szerszámoknak a ló testére való helyes rászorítása 1¹/₂5-1¹/₂7 órák d. u.: Egyes és kettős könnyű fogat hajtása gyakorlatilag

7-9 órák este: A fontosabb lófajták ismertetése. A ló testének szerkezete. Az egyes testrészek ismertetése.

7-9 órák este: A ló csontváza. Belső szervei. Emésztési folyamat. A takarmány értékesülése 1¹/₂5-1¹/₂7 órák d. u.: 4 és 6 fogatu terújármű hajtása mélyedésekből. E fogat helyes összeláncolása. Terüvel rakodóhoz menés és hátrálás. Helyes megindítás ezenközben. Utcasarkon való megfordulás 6-os fogattal.

7-9 óráig lótakarmányok ismertetése.

7-9 óráig este: Rendőrségi forgalmi szabályok ismertetése. Viselkedés uton, utcán. A kocsis egészségének fentartásáról való tanítás, tekintettel az alkohol káros voltára, s egyéb ártalmakra.

7-9 óráig este: Szavatossági hibák a lókereskedelemben. Patagondozás, patkolás. Ismétlések.

3-7 órák d. u.: Csoportokkénti hajtása könnyű fogatoknak nagyforgalmu utcákon.

3-7 órák d. u. Patkolás gyakorlatilag végbeveve. Elbukott lovak talpraállítás. Lovak elővezetése az áruba bocsátáskor. Megsérült jármű ideiglenes javítása.

7-9 órák este: Általános szabályok a ló egészségben való megtartásában. Első segélynyújtás baleseteknél, betegségeknekél.

7-9 órák este: Ismétlések. Egyszerű istálló be rendezése.

3-1¹/₂7 órák d. u.: A gyakorlati vizsga előkészítése.

7-9 órák este: Az elméleti vizsga előkészítése.

4 órák d. u.: Vizsga, ezután esetleg valamely előkelőbb pl. a császári lóistálló megtekintése.

Hasonló tanrend van tervevéve — csak hogy más beosztással, — a Budapesten alapítandó kocsisiskola számára.

M. K.

Luxus-eb, nem luxus-eb. (Egyszersmind felelet egy erre vonatkozó kérdésre.)

Azt, hogy valamely kutya luxus eb-e vagy vagyont, életet őrző és védő nem pusztán kedvtelésből tartott kutya, nem az állat fajta minősége dönti el. Még az apró ölbeli kutyák is lehetnek ör-ebek, de persze ezek éppen apró voltaknál fogva kizárólag luxus ebekül vétetnek. Ilyen a törpe uszkár (pudli) is, de a nagytestű pudli, csak akkor, ha kizárólagosan kedvtelésből tar-

tatik. Mihelyt, kísérő állata gazdájának s egyben őre gazdája portájának, személyének, vagyonának, már nem esik a luxus-eb fogalma alá. Ép így vagyunk minden más kis és nagytestű fajta kutyával is. Szóval a tartásnak, haszonvételnek a jarmója dönti el azt, hogy luxus vagy nem luxus-eb avagy mind a kettő valamely kutya.

A luxus és nem luxus kutya vagy mindkét célra tartott kutya, tehát nem fajta, nem nagyság, hanem a használati forma alapján minősítendő.

Nem ismerem az ön körülményeit, de valószínűnek vélem, hogy ön mint ebkedvelő tartja állatát, hiszen ha már kutyát tart valaki, rendszerint kedveli is azt, de egyben tartja mint személy és vagyonörzőt és védőt is. Ha így áll a dolog, én részemről az ön kutyáját — feltevéen hogy a város belsejében tartja, ahol az élet és vagyon kevésbé lehet oly veszélynek kitéve, mint külteleken — luxus ebként taksálnám s úgy adóztatnám meg. Minthogy pedig arról nincs gondoskodás, hogy amolyan kettős célból tartott kutyát hová kell sorozni: személy és vagyonörzőnek jelenteném ki uszkárját az esetben, ha kísérő ebe az önnék és talán még az ön lakásán, udvarán, szóval portáján is végez örködést, talán éppen aként, hogy udvarban, kertben, ólban él nappal talán leláncolva, éjjel pedig szabadon bocsátva. S ha valahogy amaz ominozus sztabium is daturnak vétetnék ott önöknl, ugy tessék aztán szabályt hozni aként, hogy pl. luxus ebért 10, nem luxus ebért 2 korona adót kell fizetnikülön-külön, következőképen azért a „Mädchen für Alles“ kutyáért vagy-vagy. Tehát: 10+2=12, vagy 12:2=6 koronát.

Monostori Károly.

A londoni kutyamenedékház-egyesület közgyűlésében előadott évi jelentésből megemlítjük, hogy a lefolyt évben 26.629 kutya lett a menedékházba beszoigáltatva. Ezek közül mintegy 20.000 kiirtatott, 4000-et más eb-tartóknak adták át, 2000-et eladtak és a fenmaradó szám az eredeti tulajdonosokhoz visszakerült. A jelentés azt állítja, hogy ezidőszert Angliában 2,500.000 ebet tartanak. Ezek közül 350.000 adómentes, 1,600.000 meg van adóztatva, a többi kölyök be nem jelentett.

-y i-

IRODALOM.

Magyar Kalász, gazdasági, természeti, szövetkezeti, állatvédelmi ismereteket terjesztő és a magyar ipart pártoló képes gyermeklap. Ezzel a címmel szeptember hónapban egy új lapvállalat indult meg, melynek első száma a következő közleményeket hozza: Kedves Olvasóink. — Mikor az ebédet viszik. — Jancsi és Juliska. — Szép a határ. — „A mi boltunk“, — A „Hangya“. — A szegény csacsi. — A tarlón. — A lapot Lacsny Ferenc gazd. tanf., végzett tanító szerkeszti. A lap közleményeinek nagyobb része alkalmas arra, hogy az állat- és növényvilág iránt szeretetet keltsen és általában szívvel és jóakarattal van szerkesztve. A lap havonként egyszer jelenik meg. Előfizetési ára 3 korona, mely Hont-Szobra küldendő a Magyar Kalász címére.

GYERMEK-OLVÁSÓKNAK.

A háládatos tigris.

Bizonyára hallottátok már, hogy az úgynevezett „fenevadak” (az oroszlán, tigris, farkas és más) vérengző állatok: rárontanak a szabadban más állatokra s megfojtják és feleméztik azokat.

Egy állatseregletben ketreche zárt tigris mutogattak. Amikor a közönséget még nem eresztették be, vagy az az esti időben hazaszéledt, dobtak be a tigrisnek eleségül egy-egy apróbb állatot, egy alkalommal éppen egy apró élő kutyát. Talán mert a tigris nem igen kedveli a kutyahúst, vagy mert még nem volt elég éhes és beteg is volt — tudniillik az egyik szemé fajt — nem rontott rá a kutyára.

Ez az apró állat a közelben bizony nagy félelemmel pislogott a hatalmas fenevadra, még reszketett is, de hogy látta, hogy az ügyet se vet reá, hanem békésen tovább fekszik, bátorság szállta meg és elkezdett közeledni a tigris felé.

Hát eközben észrevette annak könnyező, beteg szemét.

Talán láttátok már, hogy a kutyának szokása a maga, vagy a társa sebént nyalogatni s talán hallottátok, hogy az állat kisebb sebe az ilyen nyalogatásra gyógyul.

A tigris nyugodtan tűrte beteg szemének lágy nyelvvel való törülgetését, mosogatását s úgy megkedvelte a kis kutyát, hogy még dédelgetni is megpróbálta.

Egy szó mint száz, már az első órákban összebarkóztak a gyámoltalan kutya és a hatalmas vérengző s mikor a tigris megkapta minden nap a hus eleségét, hálából készséggel engedte meg, hogy a kutya — melyet az állatseregletes ember a ketrechebenn hagyott — akár a legjobb falatokat is elegye előle.

A tigris szembaja különben a „kutya-kurára” csakugyan meggyógyult s az állatseregletes ember még abban is jól járt, hogy a néző közönségnek most már azt a „csudát” mutathatta, hogy: a vérengző fenevad egy apró kutyával békességben éli ott a ketrechebenn világát.

—ly—

TARTALOM: Glosius Dániel emlékezete. — A dévai kis gárda. — A magyar fajta marha két kiváló példánya. — A Madarak és Fák Napja kérdéséhez. — Segítetek! — A Trencsényi Állat- és Madárvédő Egyesület megalakulása. — Egyesületi és szövetségi hírek: A Soproni Állatvédő Egyesület választmányi ülése. — A Temesvári Állatvédő Egyesület gyűlése. — A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület irodalmi pályázata. — A Sárosvm. Á. V. E. pályázati hirdetménye. — Az Orsz. Állatvédő Egyesület 1913. évi Gyermeknaptárára előfizettek. — A Pozsonyi Állatvédő Egyesület titkára. — A Kassai Állatvédő Egyesület. — Hírek: Személyi hir. — A földmívelésügyi miniszter ur az állatkinzások ellen. — Állatkinzási kihágások büntetése külföldön. — Hasznos madarak védelme Hollandiában. — Madarak életéről előadás Pozsonyban. — Főpapok a Gyermeknaptárért. — Állatvédelem Somogyban. — Állatvédelem Kassán. — A székesfővárosi omnibusz-lovak túlterhelése ellen. — Galamblövő verseny Győrött? — A zöld kereszt. — Állatkinzási eset Toronyban. — A magyar földmívelési miniszter az állatvédelemért. — A mi kocsisaink. — Szemle: A 1913. évi Gyermeknaptár. — A konflis és lova. — A gyümölcsbarát előrelátása. — Elhullott vagy sérült állatok elszállítása. — Berliner Tierschutzverein. — Állatok világa: Egy vivisektor megfigyelése. — Állatvédelem általában: Tílalom kurtított farku állatok bevitelére. — Madárvédelem: Az „Antispatz” nevű cinege-etető. — A fészekodvak eredménye. — Különlélek: Lőportornyot őrző kutyák. — A berlini kocsisiskola tanrendje. — Luxus-eb, nem luxus-eb. — A londoni kutyamenedékház-egyesület közgyűlése. — Irodalom: Magyar Kalász. — Gyermek-olvasóknak: A háládatos tigris.

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY kir. tanácsos, főiskolai nyugd. tanár, egyesületi főtktár, felelős szerkesztő

Az Országos Állatvédő Egyesület helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Az állatvédelem fontossága az emberiség művelődésének szempontjából. Ára 20 fill.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német fordításban. Ára 1 kor.

MÁDAY-CERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszethez ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bánts a állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. A latorcavölgyi pap. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. Elbeszélések az állatvilág köréből. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

B. BÜTTNER LINA. Szabadság földön, égen! Elbeszélés az ifjuság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
 Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Az Országos Állatvédő Egyesület

tagjainak szives figyelmét felhívjuk lapunk mai mellékleteire.

Küldünk egy felhívást, melyben 1913. évi Gyermeknaptárunkat ajánljuk, hogy abból minél többet rendeljenek.

Küldünk egy utalványlapot, hogy azzal a tagsági díjat az 1913. évre t. tagjaink befizethessék.

Küldjük továbbá külön borítékban az Országos Állatvédő Egyesület „Megbizott”-jairól szóló és az egyesület férfitagjaihoz intézett, alább következő megkeresésünket, melynek figyelmes elolvasására, jóakarattal és ügyszeretettel való mérlegelésére ügybarátainkat melegen felkérjük.

Végre kérjük tisztelt tagjainkat, hogy jó ügyünknek mennél több, de ki-ki legalább egy új tagot toborozni sziveskedjék.

Együttal kellemes karácsonyi ünnepeket kíván tisztelt tagjainak és az „Állatvédelem” olvasóinak az

Országos Állatvédő Egyesület.

Az országos Állatvédő Egyesület „Megbizottjai”

Felhívás és kérelem az Országos Állatvédő Egyesület férfi tagjaihoz.

1313.
 1912. Budapest, 1912. szeptember hó.

Közismert tény az a sajnos körülmény, hogy székesfővárosunk közutain az állatvédelmi állapotok jóval kedvezőtlenebbek, mint bármely más nagyvárosban.

A bajnak oka részint a fennálló hatósági szabályok hézagosságában, részint azok ki nem elégitő végrehajtásában keresendő.

Talán nem tévedünk, ha az utóbbit t. i. a végrehajtás panaszolt hiányosságát tartjuk a fontosabbnak.

A végrehajtás panaszolt hiányossága pedig tekintve rendőrségünknek tagadhatatlan jóakarátát, inkább a rendőri közegek túlcsekély számában és túlterheltségében keresendő.

Hogy mindkét irányban némi javulás legyen elérhető, az Országos Állatvédelmi Egyesület azt tartaná felette kívánatosnak, hogy tagjainak sorából minél többen vállalkoznának arra, hogy a főváros bizonyos részében, melyben legtöbben megfordulnak, figyelem-

mel kísérik, az összes járművek forgalmát és a felmerülő állatkinzások orvoslására törekednek.

Egyelőre csak arról volna szó, hogy a mondott teendőre vállalkozók minden állatkinzási esetben, vagy ha valamely állatot baleset érné, nyomban rendőri közeghez fordulnának és annak figyelmét a fenforgó esetre felhívják és megfelelő intézkedésre felkérnék.

Az erre vállalkozó urak az Országos Állatvédő Egyesület-nek „Megbizottja”-iként szerepelnének és erről külön igazolványt kapnának.

Az Országos Állatvédő Egyesület lépéseket fog tenni, hogy ezek az igazolványok lehetőleg az államrendőrség közbenjöttével állíttatnának ki.

A „Megbizottak” állása tiszteletbeli.

Azok az urak, akik jelen tervünkkel rokonszenveznek és egyesületünket az állatvédelmi állapotok megjavítására irányuló törekvésében mint „Megbizottak” támogatni hajlandók: sziveskedjenek az ide mellékelt levelező-lapot kitölteni, aláírni, és egyesületünkhöz beküldeni.

Ha megfelelő számban nyerünk tervünknek kedvező nyilatkozatokat, akkor a jelentkező urakat egy értekezletre fogjuk összehívni.

Ennek az értekezletnek feladata volna, az érdeklődőket egymással érintkezésbe hozni és az intézmény